

Az első beköltözőknél

Örömök és gondok a kelenföldi új lakótelepen

Költöznek Kelenföldre. Az első száznyolcvan házigyári lakás közül 133-at már birtokba vettek az új lakók. A leendő 30 000-es városrészben mintegy 500-an már néhány hete ismerkednek az új otthon örömeivel. És kisebb-nagyobb gondjaival. Az a villamoskalauzno, aki az elsők között költözött, s az új házakat megpillantva a biztonság kedvéért azért megkérdezte a 4-es villamoson, hogy jó helyen száll-e le, ha a kelenföldi új lakótelephez akar menni — ma már megbízatosan igazítja útba a frissen érkezőket. A sáros, felázott Etele útton most mindennaposak a bútorszállító kocsik, jönnek a további honfoglalók. *De milyen lakásokat foglalnak el, hogyan vélekednek róluk?*

Az elismerés könyve

Van abban sok igazság, hogy a korszerű lakás korszerűbb gondolkodást, nagyobb lakáskultúrát is kíván. Nem elég csak elfoglalni az újat, lakni is tudni kell benne. S ez azt is jelenti, hogy néhány megrögzött szokást ott kell hagyni a régi lakásban. De még így sem lehet azt mondani, hogy az újat tervezők minden új megoldása beválik a gyakorlatban, s tetszésre talál. Ez az ellentmondás mint öröm és üröm vegyül az első napokon. Mindenesetre okos kezdeményezés volt a 43-as építőkől, hogy *előbe mentek a lakók gondjainak*, segítségükre siettek úgy is, hogy állandó helyi kiállításokon bemutatják a lakások helyes berendezését, használatát; s úgy is, hogy *igénylik mindenki véleményét, kritikáját, észrevételét*. Maguk is tudják: még sokat lehet javítani a jövőben. Az a könyv, amely a mintalakások megtekintőinek és a lakóknak a bejegyzéseit őrzi, túlnyomórészt az elismerése.

Két tekintélyes szakember sorai. *Dr. Rados Jenő* ny. egyetemi tanár, építésztörténész: „*A látottak minden várakozásomat messze felülmúlták. Irigylem azokat, akik itt kapnak lakást és gondoktól szabadultan, kulturált kényelemben élvezhetik otthonukat.*”

Fekete Ede, a LAKÓTERV igazgatója: „*A lakások kivitelezésének minősége magas színvonalú. A lakások beosztása és kialakítása a kulturált igényekhez igazodik.*”

Ehhez nem férhet kétség, de véleményük nem itteni lakóké. Hallgassuk meg őket is.

Ahogy a lakók látják

19-es épület, I. emelet 4. Kétszobás lakás. *Dénes Lászlóné*:

— Szép ez a lakás, elégedettek is vagyunk. De ha már megkérdezte, ne vegye szerénytelenségnek: *hol az éléskamra? A fali világítás nem pótolhatja a mennyezetit. Nagyobb bútordarabokat nem lehet behozni ebbe a lakásba.* Persze azért, mint látják, valahogy csak besegítettük a kombinált szekrényt is, csak így sok helyet foglal el. Azt mondják: ez a korszerű lakás. Tizenkilenc éves lányomnak, 22 éves fiamnak és a vendégeknek tetszik is. En nem vagyok konzervatív, de praktikusabb megoldásokat is el tudnék képzelni.

A szomszédos épület, földszint 1. Egyszobás lakás. Idős házaspár: *Fábián Gyula és neje*.

— *Eladtuk a nagy bútort*, mielőtt ide költöztünk. Kevesebb darabból rendezkedtünk be, „miniatürizálódtunk”. Így is kényelmes. *A vasbeton falba viszont nem lehet szöveget verni.* Kevés a ruhásszekrény. A kamrán kívül egy kis *lomtároló* is hiányzik, ahova söprút meg más bedughatnánk. Vagy egy ilyen apróság: a hűtőszekrény mögé, alulra tették a konnektort, s ahányszor ki akarom húzni, annyiszor előbb el kell mozdítanom a nehéz hűtőszekrényt.

Bekukkantunk egy *háromszobás* lakásba. A konyhából a szobába is nyílik ajtó, *étkezni ugyan is a szobában kell*, mert erre a konyhában nincs hely. A szoba

ételszaggal teli. Ezért is javasolják — a kétszobás lakások példájára —: a konyhában beépített szekrényeket úgy csökkentésük, hogy *étkezőasztal is elférjen*. Az egyik szobában elhelyezett nagy, fehér gardrób szekrény *csúnya*, „kifőg”, rontja az összhangot. A fürdőben a kád burkolata és *szegelezése eléggé gyatra*.

Száznyolcvan lakás gondja hátrul *Kulanda Istvánné* házfelügyelőre. Vastag hibajegyzéket mutat: — *Sok a reklamáció, lassú a garanciális javítás. A hat lift gyakrabban rossz, mint jó, most is áll négy.* Az egyesített szárnyú (tesauer-rendszerű) *ablakok* nem a legjobban zárnak. *Hiányos még a melegvíz-ellátás. A szellőztetőberendezés nem működik.*

Nem talákoztunk olyannal, aki ne dicsérte volna az építőket azért, mert a tervekre (és sok eddigi lakótelep rossz példájára) ésszerűen rácsafolva, az *első lakásokkal egy időben átadták az óvodát*, a jövő héten kész az *iskola*, az év végére pedig a *bölcsőde*. A *szolgáltató* épület viszont csak fél év múlva, az *étterem* és az *ABC-áruház* 1968-ra készül el, *vasárközpont*ról, kulturális létesítményekről pedig még tervek sincsenek, csak változó elképzelések.

Megszívlelik a tanulságokat

Mit szólnak az észrevételekhez az építők? *Kisvári János*, a 43-as Építőipari Vállalat vezérigazgatója mindenekelőtt arról tájékoztat, hogy a harmadik szovjet házigyár nemcsak évi 4200 lakást ad majd a jelenlegi 1800 helyett, de *nagyobb méretű lakáselmeleket is készít*: a szobák szélessége 3,06 méterről 3,45 méterre nő. Meg kell azonban jegyezni, hogy a jelenlegi kelenföldi lakások alapterülete *az európai átlag felett* van. Ezekhez a lakásokhoz valóban nem illenek a nehéz, nagy bútorok, sőt jó néhány modern garnitúra sem, mert például feleslegessé vált a szekrény. *A speciális darabokat már készítik.* A bútorkereskedelem addig is előnyben részesíti azokat, akik a házigyári lakásokat kívánják berendezni.

Deák János főtechnológus veszi át a szót:

— A jövőben lehetővé tesszük, hogy aki *mennyezetvilágítást* akar, az könnyen beszereztesse. Egyetértek azzal is, hogy például a háromszobás lakásban a *gardrób szekrény* nem a legesztétikusabb. Érthető kívánság továbbá, hogy a háromszobás lakás konyhájának jobb kialakításával lehessen beane étkezni. Ami a *kamrát* illeti, foglalkoznunk kell a tömeges észrevételekkel, bár meggyőződés, hogy a *jövő a hűtőszekrényé*, s egyre kevesebb korszerű háztartásban tárolnak több krumplit, mint amennyi az alsósori pincerekeszben is elfér. Szöveget valóban nem lehet kalapáccsal a vasbetonba verni, *szögbeverő pisztollyal* azonban kérésre készséggel és ingyen rendelkezésre áll karbantartó brigádunk.

S ha már a karbantartásról és a házmasterpanaszokról esik szó, *Kisvári János* bejelenti: a szükséges javításokra, a hiányok gyorsabb és tervszerűbb pótlására január elsejétől *garanciális csoportot* állít fel a vállalat. A panaszok intézésének útját — lakó—HKI—beruházó—építő — *megrövidítik*.

Az új lakók öröme nem mentes a kezdeti bosszúságoktól. De egyetlen elégedetlen emberrel sem talákoztunk. Annál több olyannal, aki építőnek és tervezőnek segítve szeretné szebbnek és jobbnak látni az új lakótelep minden lakását. Ezért érdemes tervezőknek, építésznek, lakberendezőknek, bútortervezőknek, kereskedelmi szakembereknek a közbizonyban *jobb és előrelátóbban* együttműködniük a lakók sajátos igényeinek kielégítésében, s egyszerűen lakáskultúrájuk, ízlésük, gondolkodásuk formálásában.

Ilkei Csaba